

Gazeta si F6ie'a esse regulatu o data pe septemana, adeca: Mer- curea. — Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 f. austr. inla- intrulu Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se pre- numera la t6te postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

TRANSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Partea ofici6sa.

ORDIN6CI6NEA

ministrilor6 de interne, de j6stici6 si de poli6ci6 si a c6pre- mei komande de 6ste din 27. Noembrie 1859, pentru t6te cerile imperiale, prin care se ordina, pe temelial6 rescriptual6 d6n6r6tesc6 din 25. Noembrie 1859, zele det6rmin6ci6ni pentru d6n6direa re- g6l6mint6l6i c6necere de tipar6 din 27. Ma6 1852, v6l. imper. Nr. 122.

Pe temelial6 d6n6terei d6n6r6tesci din 25. Noembrie 1859, mi- nistril6 de interne, de j6stici6, de poli6ci6 si c6prema komand6 de 6ste ordina, pentru d6n6r6ci6 c6necerea imperiale, z6rt6rele:

§ 1.

C6necerea conc6ci6ne, recer6t6 de § 10 din reg6l6mint6l6 de tipa- ri6 spre a p6tea eda c6neva o tip6rit6r6 periodic6, se va p6te preda de k6tr6 ministril6 de poli6ci6, ear' d6n6 c6nec6ci6ni6 m6litare, de k6tr6 c6- prema komand6 de 6ste d6n6 c6nec6ci6nere k6 ministril6 de poli6ci6, si v6d6vei c66 c6lor6l6d6i eze6i rema6i d6l6 m6rtea editoril6l6i, — de n6 k6tva se va ar6ta vr'o pedec6.

§ 2.

6rt6rile j6ridice ale znei admoniri, date d6n6 scri66 editoril6l6i znei tip6rit6re periodic6 pe temelial6 § 22 al6 reg6l6mint6l6i de tipar6, se vor6 concidera ka sterse, d6k6 vor6 6i trec6t6 doi, an6 dela emiter6a lor6 si d6n6 d6n6r6ci6t6 timp6 nice n6 se va 6i komi66 vr'o fant6 ped6- c6ber6 prin c6nec6ci6ni6 a c6ste6i tip6rit6re periodic6, nice n6 va 6i zrtat6 al6 admonire.

§ 3.

K6nd6 d6n6r6 o tip6rit6r6 c'ar p6zlika, 6i6 si n6ma6i k6 referin66 la o fant6 g6l6, 6tir6i ver6 an6 de a c6le, kari n6 c'66 p6z6t6 d6n6r6t66i dek6t6 d6n6 zrtarea v6t6m6rei det6rince6i ofi6iar6i din partea ver6ni6 a- plikat6 p6zlika, c66 n6ma6i d6n6 zrt6a znei fant6 p6n6ver6i d6l6 kod6cele pe- nale zn6versare, at6n6i, de n6 c'ar da k6 n6tele d6n66 d6n6r6t66i6- ri6l6 cel6 din t66 si a c6sta n6 c'ar p6tea tra6e la resp6ndere, pentru a c6a c6t6 p6zlika6ne se vor6 ped6ci, — d6n6 c6nec6ci6nere k6 §§ 39 si 40 ai reg6l6mint6l6i de tipar6, pers6n6le resp6n6t6re pentru c6nec6ci6ni6 znei tip6rit6re periodic6 (§§ 34—36 ai reg6l. de tipar6).

§ 4.

A c6ea6i ped6anc6 se va aplica la p6n6tele pers6ne si at6n6i, k6nd66 print6 o tip6rit6r6 c'ar p6zlika, 6i6 si k6 referin66 la o fant6 g6l6, 6tir6i fal6e, an6e skor6n6e, c66 an6e, a k6ror6 c6nec6ci6ni6 e sk6m6ci6, c66 e ascri66 pe ped6ant6 znei pers6ne c66 astorit66i an6m6te, ki6r6 d6k6 6tir6ile indikate ar 6i de a c6le, kari prin c6nec6ci6ni6 lor6 de 6k6t6 n6 6ak6 o fant6 p6n6ver6 d6l6 kod6cele penale zn6versare, dar' se v6d6 a 6i kap6ci6 spre a nek66i (c6n6ra) pe c6neva d6n6 p6c6ci6ne sa c6ciare ver6 p6zlika, c66 spre al6 6ac6 de r66, spre a da de gol6 ne g6verni6, pe vr'o astorit6te p6zlika, c66 vaza ofi6iare a ver6k6r6i organ6 g6ver6nt6ntare, c66 se v6d6 a 6i kap6ci6 a prod6c6 o d6n6r6t6re c6nec6ci6ni6 pentru p6cea si ordinea p6zlika, c66 de a sl6bi d6n6redere d6n6 g6verni6.

§ 5.

A c6ea c6t6 ordina6ci6ne va d6n6ra d6n6 ap6vitate din zioa d6n6 care se va p6zlika.

Arhid6cele Vilhelm m. p. M. J.

Komit6le Nad6shdi m. p. Komit6le Gol6xovsk6i m. p. Baron6l6 de Thierry m. p.

DENUMIREA.

Maiestatea Sa ces. r. apostolica cu preanalta rezolutiune din 14. Noembrie an. 1859 a binevoitu pregratiosu a denumi de inspectoru su- premu alu sc6leloru pentru archidieceasa de Alba-Julia in Ardealu pe canoniculu metropolitanu Constantinu Pappalvi.

De6a Ian6ari6 1860 d6n6c6nd6 c6 vor6 p6ne 6ar6e de tim- br6 de k6te 72 kr6cher6 mon. azot. spre v6nzare d6n6 t6te 66ri6le de kor6n6.

Partea neofici6sa.

TRANCLBANIA.

Брашовъ, 30. Noembrie k. n. (V6nzarea de k6r6ci6 ro- t6n666ti.) 6n6l6 din scri6toril6 timp6l6i post6r6 a 6k6t6 a c6ea observ6ci6ne a c6er6, k6k6k6 6men6i6 k6mp6r6 k6r6ci6 de 6it6t6 n6ma6i at6n6ci6 k6nd6 n6 ma6i a6 c6e c6 6ak6 k6 ban6i, c66 ad6k6 ei ma6i 6p6te6 k6mp6r6 or6c6 d6k6r6r6i trebz6n6c6e si pet6r6n6c6e, apo6i la zrt6 k6mp6r6 si k6te o karte, d6k6 tokta se a6l6 c6neva ka c6i si d6n6m6e. C6ei ma6i m6l6i 6men6i6 n6 k6mp6r6 k6r6ci6 din a c6ea k6c66 prea c6mp6l6 pentru k66 n6 6ti6 6iti; m6l6i ear6 6ti6 6iti, n6 d6n6leg6 d6n66 nim6k6 din c6le 6it6te, a c6ea de c6e c6 le zak6 karte d6n6r6ci6 6n66i6 al6 k6c6e6i n6ma6i pentru k6a c6 o d6n6l6 p6zber6a; 6n6i n6 k6mp6r6 k6r6ci6, pentru k66 d6n6r6ci6 c6n6t6 at6ta de d6n66ci6, d6k6t6 de m6l6ta d6n666t6r6 le k6mp6n66te k6c6la pe zrt6ce, ear6 pe marele 6iloso66 La6n6i6 d6l6 d6n6 de 6n6 n6t6- r66, pentru k66 a z6c6 od6t6, k6k6k6 el6 si d6n6 c6ea ma6i slav6 karte tot6 a6l6 k6te o d6n666t6r6 v6n6; al66i ar k6mp6ra d6k6 n6 ar 6i c66r6ci6 ka 66r6ci6i6 din b6c6r6k6; ear6 rot6n6l6 p6n6 ak6m n6 k6mp6ra k6r6ci6 din p6ri6n6 k6 p6k6m z6c6a el6 „n6 a c6ea de g6nd6 c6e c6 6ak6 kop6.“ Mie d6n66 mia p6k6t6 din tot6i z6n6l6, kar6le or6k6nd6 d6 z6c6a6i ka c6 6it6c6k6 si el6 k6tare ori k6tare karte, tot6de6n6na se desv6n6ia d6n6 tot6 prea seri6c6 k6 66rika n6 k6tva din l6k6t6r6 c6 r66n6l6 k6 d6r6re de oki. D6n6r6 ad6v6r6 k6 observ6nd6 c6neva b6ne c6nec6ci6ni6ne k6c6lor6 rot6n66ti6 si an6m6 m66it6ka dim6n66ne a 6er6stril6r6 d6r6n66ti6, prin kare zneori zioa mare av6a str6bate at6ta d6n6n6, pentru k6a pers6n6le din l6k6t6r6 c6 n6 se v6p6c6k6 znele de al6tele, am6k6l6 me6 a c6ea d6n6t6te a c6e teme ka n6 k6tva c6rman6l6 rot6n66i6 prin l6k6- t6r6 c6 6i v6t6me cel6 ma6i p6d6c6ci6 organ6, ad6k6 l6m6na oki- lor6 k6n6t6nd6 o al6666 c66 katarakt6 ne d6n66i6. C6i c6 ne 6er6m6 de c6tir6, k6ci6 p6ca c6n6t6 d6r6r6c6e. —

Pe la al6te pop6r6 p6n66etoria de k6r6ci6 este o r6m6r6 d6n6c6n6t6re a c6m6r66l6i; pe la poi a c6ea6i av6a c6te d6n6 l6- g6n6 c66 tokta nik6iri. P6n6 d6n6n6te k6 15 si 30 de an6 ma6i vedea6i k6te 6n6 v66t6n6r6 c66 l6n6r6 — dintre mor6ien6i si ma6i v6rt6c6 dintre 66n66ien6i Ardeal6l6i — k6 ven6nd6 la C6666, la Bla66 ori Braшовъ, k6mp6ra „k6te vreo doz6“ k6r6ci6 k6t6 b6c6- r6c66ti6, k6t6 Alek6andr6i, Arg6r6 si Elena, An6l6 m6n6c6 si al6tele de 6el6l6 a c6c6lor6, le d6c6ea prin 66r6 de kolo p6n6 kolo, le vindea k6t6 pe ban6i, k6t6 pe l6n6, 66r6, v66t6ne. A c6c6t6 p6l6c6 de p6n66etoria d6c66r6ri6 k6l6re c'ar p6tea n6m6i 6r66k6m l6v6r6ri6i po6t6ri6i pop6lar6i am66l6n6i, ear6 6ran6ozi6i l6ar z6c6 kolp6l6r6i de 66r6. Este de d6n6c6n6t6, k6 z6n6l6 din a c6ei d6r6n6i d6n6n6te ma6i b6ne de 30 an6 d6n6r6na de z6le d6n6i l66 k6le6 k6tr6 B6k6r66ti6; akolo v6nd6nd6 el6 m6l6 timp6 d6n6 kor6n6l6 6l66e „L6p6k6n6l6r6“ „k6r6ci6 r66m6n66ti6“, p6n6 k6nd6 d6n6i pot6 ad6na pe at6tea p6r6l66ce, pentru k6a c6 6i d6c6k6d6 o „p6r6-

кредѣ, кѣмъ Австрія ші Церманія ворѣ кѣштѣга кѣтѣ маі пѣднѣ пріи сѣртмареа ші цертманісареа Унгаріеі. Адеврѣтѣ кѣ элементѣлѣ немцескѣ есте элементѣлѣ кѣлтзрей, алѣ зманітѣдїі, ачелаш дпсѣ есте маі еластикѣ (маі сервілѣ) декѣтѣ орікаре алѣлѣ не фаца пѣмѣнтѣлѣ, кѣмѣ дпн конгрѣ попорѣлѣ магарѣ аре дп сінеш тѣрія ші статорніція, престе ачѣста елѣ есте атѣтѣ де чербікосѣ не кѣтѣ неамѣлѣ е еластикѣ, пріи зртаре дптре дппрецізѣрїе де фацѣ е челѣ маі деѕтоінікѣ а фї де мѣрѣ апѣрѣторѣ дп контра деѕпотісѣлѣ ші барбаріеі рѣсѣрїтене! Ші тотѣші воі вредї сѣ німічїдї чѣа маі таре фортѣрѣдѣ дп контра інкѣрсїзілорѣ пордѣлѣ, адїкѣ аѣтопомїа Унгаріеі сѣвѣстѣторѣ не націоналітатеа магарѣ, пенѣрѣка пріи сѣртмареа фортѣредеі сѣ вѣ мѣрїдїі едїфічїлѣ чѣлѣ кѣтропїтѣ, пенѣрѣка елѣ ера чѣлѣ маі баѕїонѣ. Алѣ нѣ вѣ ажѣлѣ кѣ адї німічїтѣ не Полонїа, треѣве фре ка ші Унгарїа сѣ се префакѣ дп рѣіне? Нѣ кѣтѣма Цертманїа се аѣлѣ ка сѣ сѣртѣше кармадїі, пенѣрѣка преѣлѣ одаѣтѣ се зїчеа дп Парїсѣ кѣ нѣ маі сѣнт мѣнїдїі Піренсі (дптре Франца ші Спанїа), сѣ се пѣтѣ зїче ші ла Петрѣзѣргѣ кѣ нѣ маі сѣнт Карпадї? Маі пайнте де а сѣртѣма не Полонїа, о'ар фї потѣтѣ дорѣ ескѣса німічїреа Унгаріеі, декѣ ші нѣ кѣ темѣїрї морале, чѣлѣ пѣднѣ кѣ полїгїче; аѣкѣ дпсѣ німічїндѣ не Унгарїа ші деѕнаціоналісѣндо адѣчедї дп чѣлѣ маі таре перїкѣлѣ не Австрія ші не Цертманїа; пенѣрѣка не атѣнчї Дѣмнезѣлѣ ера маі апрѣне ші Царѣлѣ департе, аѣкѣ дпсѣ Дзеѣ е департе ші Царѣлѣ апрѣне. Нѣ черкадї воі а цертманїа не націѣнеа магарѣ че се маі аѣлѣ дпкѣ дп а са пѣтере орїдїнарїѣ, чї лѣсаціо сѣ се деѕвѣлте лїверѣ дптрѣ тотѣ мѣрїтеа са патѣралѣ, пенѣрѣка сѣ се факѣ де апѣрѣтѣлїтѣ кредїчѣосѣ Езропѣі паралїгїче ші касѣі лотарїнохаѣсѣзѣргїче, де каре Царѣлѣ тотѣ ашеа стѣ департе ка ші борѣсѣлѣ. Німічї нѣ стїмѣ ші нѣ преѣвеште кѣлтѣра, арта ші штїпнда маі пре сѣсѣ ка пої, аѣкѣ дпсѣ нѣ аѣвѣлѣ лїпсѣ де кѣлтївѣторї, артїштї ші дпвѣцадї, чї де вѣрѣцадї ла карїі патрїа есте маі пре сѣсѣ де тѣте ші карїі се оппѣлѣ деѕнаціоналісѣрїі анѣсене ші деморалїсѣзѣлї рѣсѣрїтене. Кѣмѣкѣ попорѣлѣ магарѣ портѣ дп сіне тѣрія черѣтѣ спре ачѣста, о адеверї дп кѣрѣлѣ секѣлїлорѣ, ба кіарѣ ші дп непорѣчїта лѣптѣ дпн зртѣ. А треѣлїтѣ о пѣтере кѣмплїтѣ спрѣ а дпвїпѣ не магарї; легадї деѣї не ачѣстѣ попорѣ кавалерескѣ ші бравѣ пріи леѣї націонале кѣтрѣ дїнастїѣ, апої сѣ вѣдедї чѣ аѣвѣї сѣ аштѣптадї дела дпновѣлѣ. Дптре тѣте націоналітѣїле монархїеі нѣмаї чѣа магарѣ есте ачѣеа, кареа нѣ се аѣлѣ рѣдїтѣ кѣ нічї о націѣне дпн аѣарѣ, пріи зртаре дпнса пѣлѣ кѣндѣ дп вѣдї кѣрѣца тѣте дпсѣшїрїле саде націонале ші дптредїтатеа Унгарїеі, нѣ се ва траѣе нічї кѣтрѣ Царѣлѣ Рѣсіеі нічї кѣтрѣ дпнѣратѣлѣ Прѣсіеі, чї ва рѣштѣнеа лѣпгѣ векеа са касѣ домініѣре. —

Сѣ нѣ зїтадї пічїодатѣ, кѣ кѣ сѣзѣрѣшареа лїбереї деѕвѣлѣтѣрї націонале, кѣ німічїреа де дрептѣрї веки фѣндате, не темѣїс історїкѣ ші не даїне моштѣнїте, тѣте ачелѣа вїртѣдї дїснарѣ, пріи каре зпѣ попорѣ се дпсѣїрѣ спре чѣле маї тарї сакрїїчїі пенѣтрѣ патрїѣ ші дїнастїѣ! Дпн конгрѣ знде се ватѣмѣ тѣте ваїереле історїче, знде воїескѣ а ле деѕѣїпнда не тѣте, еарѣ дп локѣлѣ лорѣ се вѣрѣ інтересѣлѣ матерїалѣ, аколо патриотїсѣлѣ дїснаре, кредїпнда дпкѣ апѣне, еарѣ локѣлѣ лорѣ дп окѣпѣ егоїсѣмѣлѣ, дѣпѣ каре апої не попорѣ дплѣ ва кѣштїга ачѣа пѣтере, кареа дп ва проміте лї дпдеѕтѣлареа треѣїпнцелорѣ матерїале ші чѣлѣ маї таре кѣштїгѣ матерїалѣ. (Токѣма преѣлѣ ла романїі аптїчї дп зїлеле опѣнерїі лорѣ: Panem et circenses, сѣ фїе сѣтѣ ші сѣ се тѣвѣлѣскѣ дп деѕѣрѣлїзїрї, ші алѣлѣ німікѣ). Деѣї преѣлѣ орї знде аїреа, дптокѣма ашеа не пѣмѣнтѣлѣ зпгѣрескѣ сѣпѣсареа орїкѣрорѣ тішкѣрї націонале ші історїче ар фї о ідеѣ фортѣ непорѣчїтѣ че ар адѣче тотѣлѣ дп перїкѣлѣ. Пенѣрѣкѣ магарѣлѣ дпшї іѣвеште патрїа са дпн тотѣ сѣфлетѣлѣ, ініма лї е прїѣсѣ кѣтрѣ пѣмѣнтѣлѣ еї кѣ мїі де рѣдѣчїнї, елѣ дпшї іѣвеште дѣра са ші націоналітатеа са маї мѣлѣ де кѣтѣ не неамѣлѣ оменескѣ, маї мѣлѣ декѣтѣ лїбертатеа, маї мѣлѣ ка не сінеш дпсѣшї, маї мѣлѣ ка не Дзеѣ ші мѣлѣшїпнда сѣфлетѣлѣ сѣлѣ! Че е маї мѣлѣ, магарѣлѣ іѣвеште маї мѣлѣ деѕпотїсѣлѣ де фѣрѣ кѣ саїа дпвѣшпнатѣ, нѣмаї декѣ ачѣла дпкѣ есте магарѣ ші декѣ лѣ дѣче не дпнѣлѣлѣ кѣтрѣ глорїѣ ші кѣтрѣ мѣрїтеа патрїеї саде, декѣтѣ зпѣ гѣвернѣ блѣндѣ немцескѣ бїрократїкѣ копѣтїзїоналѣ, каре дпчетѣ кѣ дпчетїшорѣлѣ фаче ка націѣнеа сѣ се сѣзѣче не пічѣре. Деѣї токѣма пенѣтрѣ ачѣста орїче остѣпѣлѣ де а дештѣпта дп магарѣ сімпнатїі пенѣтрѣ о Австріѣ копѣтїзїоналѣ чѣнтралісатѣ не темелїі немцештї, дптрѣ кареа сѣ се копѣпѣокѣ ші Унгарїа есте ші ва фї кѣ тотѣлѣ деѕѣртѣ, зшорѣ ва фї дпсѣ де а кѣштїга не магарїі пенѣтрѣ інтереселе статѣлѣ австріакѣ дптрѣ дпцелесѣ фѣдератїѣлѣ. Калѣа кѣтрѣ ініма зпгѣрѣлѣ есте асекѣрареа сѣїптеї треїтї зпгѣрештї, кареа есте: Дптредїтатеа Унгарїеі — адмінісѣтрѣчѣнеа еї аѣтопѣмѣ — націоналітате магарѣ. Конте Каролѣ Заї. —

— Жѣрналѣлѣ Vandeper пѣлїкѣлѣндѣ ачѣстѣ манїфѣстѣ алѣ сѣсѣ нѣмітѣлѣ маїнатѣ зпгѣрѣ дплѣ саїѣтѣ тотѣдеодатѣ кѣ мѣлѣ

кордіалїтате пенѣтрѣ кѣ ачелаш дѣпѣ о тѣчѣре проѣвѣндѣ де оптѣ апї а реапѣкатѣ еарѣшн кондеїлѣлѣ ші а пѣшїтѣ не кѣмпѣлѣлѣ пѣлїчїтѣдїі. —

Магарка сѣлѣ атїла. Е о сімптомѣ фортѣ піпїтѣ де а кѣпѣште сімпѣлѣ де націоналітате, де каре се дпсѣфлѣдеште вреѣнѣлѣ попорѣ, кѣнд ачелаш се лѣптѣ ші пенѣтрѣ пѣотрареа даїне-лорѣ, ші а костѣмѣлї сѣлѣ портѣлї сѣлѣ націоналѣ. Ачѣста дппрецізѣраре се веде аѣкѣм ре'ппроспѣтатѣ дп націа магарѣ. Се лѣсѣмѣ, кѣ магарїі аѣ фостѣ тотѣдеѕна неадорпїдї а се фолосї де дппрецізѣрїі пенѣтрѣ рѣстѣзѣрареа аѣтопомїеї лорѣ дп дптре-гѣлѣ, д'аної аѣкѣм ші дѣпѣ о епѣкѣ де 10 ані дела змїлїреа пріи арме, еї еарѣшн се лѣптѣ а се редїка ла дрептѣлѣ лорѣ історїкѣ пріи армѣ жѣрналїстїкѣ, дѣпѣ кѣм ведемѣлѣ, ші кѣ пѣтерї зпїте марї ші тічї дптр'зпѣлѣ модѣ ші дптр'алѣлѣ.

„Пѣстї Наplo“ дптре алтеле дпшї араѣтѣ вѣкѣрїа, кѣ магарїі се реїнѣторкѣ ла костѣмѣлѣ націоналѣ ші кѣ дп 26. Ноѣмѣре ла проѣзѣкѣїзїнеа театралѣ а опереї „Хѣнїадї Ласло“ (ромѣнѣлѣ —) театралѣ а фостѣ зпѣ спектакѣлѣ дптрегѣ де дпнѣроѣзѣчѣе портѣлї націоналѣ. Тотї жїнїі ізрїштї, чѣї маї мѣлїі дпн пѣлїкѣ ші кіарѣ ші дамеле стрѣлѣчѣа пріи лоѣе дп портѣ націоналѣ. Апої аѣкѣм ор знде дптре магарїі се арѣнкѣ фрѣкѣлѣ, се деѕапроѣвѣ сѣртѣкѣлѣ немцескѣ ші ешї ла модѣ магарка, пенѣтарїѣ рошїѣ ш. ч. л. Ба кіарѣ ші ла Парїсѣ се трѣмітѣ магарѣче дпн Пѣста, кѣ вѣлѣ сѣмѣ пенѣтрѣ еміграндїі де не аколо. Маїнації чѣї че келѣзіа кѣ сѣтеле де мїі ші мїліѣне пріи Віена с'аѣ ре'пторсѣлѣ кѣ тотїі дп патрїа лорѣ ші с'аѣ пѣсѣлѣ дп капѣлѣ націѣнеї кѣ ексемпѣлѣлѣ ші кѣ цеана; факѣ, деѣрегѣ, жѣртѣескѣ пенѣтрѣ дпнїтаре дпн прїнчїпѣ, кѣче націѣнеа че 'пайнтезѣ дп кѣлтѣрѣ маї зпѣтѣї сѣлѣ маї апої еарѣшн ва реешї пріи кѣктѣрѣ ка олеѣлѣ де асѣпра, дѣпѣ кѣм не доведеште ші історїа аптїкѣ ші пѣзѣ.

Ачї не вїпѣлѣ дпшїпте ші дпвїзїрїле че ле арѣнкѣ „Дѣмѣвоїца“ не воїерїі дпн Прїнчїпате, кѣ еї ар дпчѣне а іміта зсѣпдеде арїстокраціеї езропене. — Еатѣ кѣм: Соціетатеа ромѣнѣскѣ се дпкорѣдѣ а се реѣформа дѣпѣ зсѣпдеде попорѣлорѣ анѣсене, чї еа нѣ імітѣзѣ премініпдеде сѣлѣ вѣртѣїле лорѣ чї пѣмаї сѣлѣде-рїле ачелораш.

О класѣ де ѣменї дпшї іаѣ де мѣстрѣ не повїлішеа стрѣїнѣ дптрѣ тѣте рїдїкѣлїтѣїле еї, се дпгѣлѣлѣ кѣ тітѣле, кѣ партїкѣлѣца де, дпшї вѣсѣрпѣзѣлѣ дпсѣмне, корѣне де баронї ші копїї, дпшї цїпѣлѣ вѣлѣторї ші лакѣї (пѣлѣ аѣкѣм арпѣзѣдї) не кѣндѣ ла еї нічї ворѣлѣ нѣ преа е деѕпре мерїте пѣсе не алтарїлѣлѣ патрїеї; не кѣндѣ дптр'алте цѣрї повїлішеа дпшї араѣтѣ дпнѣлѣтатеа ші повїлѣца дпн фапте де ачѣстѣеа дп фрѣнѣтеа націѣнїлорѣ саде. — Дарѣ нѣ нѣмаї еї воїерїі се конѣлѣкѣ де асѣфелїѣ де перѣверсїтѣдїі, чї дптрѣгѣ соціетатеа, фїече тагѣтѣ е молїсїтѣ де еле. Еї мѣлїтѣдѣскѣ не попорѣле чѣле чївілісате нѣмаї дп чѣле матерїале, дѣпѣ фортѣ; дпсѣ сѣлѣ нѣ кѣпоскѣ сѣлѣ деѕпреѣзѣскѣ кѣ тотѣлѣ преѣлѣлѣлѣ моралѣ ші сѣвѣстанѣа сѣлѣ капачїтатеа сїрїтѣлѣ. „Кр. Zeit.“ дпн каре репрѣоѣчѣмѣлѣ ачѣстѣеа дпн кѣвѣпѣтѣ дп кѣвѣпѣтѣ маї скрїе: „Дѣмѣвоїца кѣпѣште дп аплекарѣеа ачѣстѣ копїлѣрескѣ де а мѣлїмѣї естерїорїтѣїле, каре ре'ппропѣетѣ о ре-прївїпдѣ ла неште попорѣлѣ варѣаре (!) зпѣ сѣпсѣлїсѣмѣлѣ, зпѣ градѣ де кѣлтѣрѣ, каре се мѣрїпїеште дпкѣ фортѣ апрѣне кѣ варѣарїа, ші е де опїнїзїне, кѣ сѣпсѣлїсѣмѣлѣ е інімікѣлѣ ачѣла, каре дп тіпѣлѣ де асѣлї деѣе сѣ се комѣватѣ кѣ чѣле маї пѣтерѣсе дпкорѣдѣрї.“ — Ної нѣ адаѣдѣмѣлѣ німіка нічї сѣнтрапѣмѣлѣ дпн чѣле де маї сѣсѣ, чї лѣсѣмѣлѣ ка ачѣстѣ паралѣлѣ дптре арїетокрації стрѣїнї ші повїлішеа ор воїерїтеа Дѣмѣвоїдїі се о жѣдѣче еї дпшїі, пѣлѣ а нѣ деѣенї дпнїптеа трїѣлѣлѣлѣ дпнѣре-целорѣ націѣнї, пенѣтрѣ каре аѣ фостѣ ші сѣнт ор сїрїжїнѣ ші дпцѣрѣ апѣрѣторїѣ ор дп парте пѣте ші нѣмаї чѣканѣ дп капѣ, краї дпнїлѣторї ші дпнїганѣдїі вѣлѣзѣторї. —

КРОАЦІА. Аграмѣ 23. Ноѣмѣре. Сїргїнѣце націоналі. Дпн треѣлѣ атїнсѣрѣмѣлѣ озпѣлѣ рѣвѣрка поста пѣзѣлѣ, кѣ дп жѣрналѣлѣ офїч. де Аграм се пѣлїкѣлѣ зп фелїѣ де проїектѣ, кѣ пенѣтрѣ а дпкѣпѣїзѣра рїволѣтѣїлѣ націонале ар фї кѣ скопѣ а се репрїмі лїтѣба латїнѣ де лїтѣбѣ дїпломатїкѣ ші дїеталѣ. Ачѣста се фѣкѣ дптр'о датѣ ші фацѣ кѣ манїфѣстѣчѣнїле магарѣ, каре цїпѣтѣзѣ ла реѣкѣштїгареа аѣтопомїеї де маї пайнте.

Аѣкѣм лїтерѣації кроаці ші тотї метѣрїі мѣоѣлїі націоналѣ цїнѣрѣ ші еї о адѣнанѣцѣ цѣн. дп 10. Ноѣм., ка — дп дпцелесѣлѣ проѣокѣрїеї че лї са фѣкѣтѣ — елѣ шї деѣ пѣрерїле деѕпре пѣдечїле, каре отаѣ дп калѣ націоналітѣдїі кроатїче, анѣлїтѣлѣ дп дїрепчѣнеа лїтерѣарѣ, ші сѣ се копѣфѣдѣскѣ асѣпра мїлѣлѣчелорѣ спре а дпнїпта кѣлтѣра лїтѣвїі кроатїче. Адѣнанѣца декрѣтѣ, ка сѣ се копѣлѣпѣлѣ зпѣ меморїалѣ кѣтрѣ Банѣлѣ Кроаціеї, дп каре се рѣгѣтѣ, ка ачѣста сѣ мїлѣлѣчѣскѣ кѣтѣ маї кѣрѣпндѣ отѣрѣреа ла зпѣ фелїѣ асѣпра сорѣїі рѣзніѣнеї історїче сѣлѣ-славїче, матїка, а мѣсеѣлїі націоналѣ кроатїкѣ мї а рѣзніѣнеї екопѣмїче, ші сѣ се невоїескѣ а дпнѣрѣвѣна нѣмітеле інстїтѣте на-

ционале. Паинте де а аштерне ачестѣ мемориалѣ съ се маї дїнѣ о консълтаре. — Антр'ачеаши адънацуъ се маї чїтїрѣ статъеле санкціонате де кърндѣ спре инѣиндареа знеї соціетъдї де лектърѣ шї с'а отърїтѣ, ка ачелеаши съ се реаштърїт ла локъ-рїе маї дналте, фїндкѣ еї дорескѣ ка вѣпкълѣ, кареле кончеде а'шї кѣштїга нѣмаї фой шї кърдї славїче, съ се модїфїче аша, кѣ ворѣ дїне нѣнзмаї фой шї кърдї славїче чї шї цертане, р-мънештї шї маїгаре. Шїл проїектѣ алѣ знї літератѣ, ка съ се дптемеїезъ знѣ жърналѣ дп лімба цертанѣ, каре се репре-сжптезе интереселе тѣтърорѣ славїлорѣ дп Австріа дп лънптрѣ шї дп афарѣ се респїне шї се репробѣ кѣ знанїмїтате; дп конптрѣ се декретѣ дптемеїереа знї органѣ педендентѣ дп лімба кзратѣ кроатїкѣ кѣ фойѣ де кзпрїнеѣ счїпдїфїкѣ шї беле-трїстїкѣ, кѣм фѣ маї днаїте де ачеста фойеа, нѣмїтѣ „Danika“ Пептрѣ кончесїзнеа де а еда знѣ жърналѣ кѣ ачестѣ тendingѣ с'а шї фѣкълѣ нашї ла локзрїле маї дналте. —

Сърбарее секларей лї Шїлер ear' шаї вжртосѣ а лї Ка-зіндкї шї кѣвълтърїле маї вжртосѣ чеа дїнѣтѣ кѣ окасїзнеа ачеста де бар. Еотнѣс, а фѣкълѣ мѣлѣ дппреїзне шї дп Сърбї шї дп Кроадї, фїндкѣ еа доведеште кѣ аргѣменте їсторїче кѣ прїнчї-пїзїлї націоналїтѣдїї аѣ фостѣ тотѣдезпа фундаментълѣ търїрей, а глорїей шї аферїчїрей попорѣлорѣ шї кѣ знде нѣ е сїмѣлѣ ачеста пїчї фапте глорїооо пїчї їзвїре де лїбертате нѣ а ексїстатѣ. Жър-нале Крoадїей дпкѣ пндїрѣ маї мѣлѣ, де кѣтѣ че ворьїрѣ дп дїренчїзнеа ачеста пѣлѣ акѣм. —

АВСТРИА. Вїена, 2. Дечемьре. Маї. Са Дпператълѣ прїмеште десе аздїенде, кѣндѣ вїне дп Шїонсрнѣ знде се маї афлѣ фамиліа дпперѣтѣокѣ. — Ка ѓсне сосі дп Вїена прїнѣлѣ де корѓпѣ дп Оланда, дп опѓреа кързїа се фѣкѣ о вѣлѣтѓре де архїдѣчї дп пѣдѣрїле дела Аспернѣ, знде черчетарѣ шї монѣмен-тълѣ де дпвїнчереа репортатѣ де Прїнѣлѣ Карлѣ дп контра лї Наполеонѣ челѣ маре. —

Де генералї де артілерїѣ се депѣмїрѣ акѣм де Маїестате ФМД. гр. Халер, Едмъндѣ Пр. Шварценберг, Франц Пр. Лїхтен-штѣїн шї Ладовїкѣ кав. де Бенедекѣ.

Жърнале Вїеней се окзпѣ мѣлѣ кѣ рефлексїзїле аспра адаксклї леїї де пресѣ, шї дїнѣ, кѣ параграфї чей дої дп зрмѣ сѣпт атѣтѣ де еластїчї, дпкѣтѣ преса прїн еї а дѣвенїтѣ кѣ мѣлѣ маї несїгърѣ шї маї рестрѣнскѣ, декѣтѣ че фѣ пѣлѣ акѣм, фїндкѣ еа сѣ пѓте трѣптї шї пептрѣ пѣлїкареа де фаїме, прїн каре с'ар атїнде кѣтѣ де пѣїнѣ врео персѓпѣ пѣлїкѣ, кїарѣ шї кѣндѣ нѣ с'ар фї фѣкълѣ ачеста дп адїноѣ. —

Cronica straina.

Полїтїка чеа маї дналѣ дпченѣ а стаціона тотѣ ла кавса конгресълї, пептрѣ каре се трѣмїсерѣ дп Парїсѣ дпвїтѣчнї. Се дѣ кѣ советеа, кѣ акѣм Англіа кѣ Франца сѣл дпвоїтѣ дп прїн-чїнїї дп кавселе челе маї зрїпте, каре претїндѣ конгресълѣ. Лорѣлї Кѣлїї і сѣкчесо мїсїзнеа кѣлѣторїей дп Англіа, кѣ дѣпъ репѓрчереа лї ла Парїсѣ дндатѣ с'аѣ трѣмїсѣ кїзмареа пѣтерїлорѣ ла конгресѣ, дп каре ворѣ фї 7 пѣтерї католїче дп фаѣ кѣ 4 протестанте. Кѣ тѓте ачестеа нѣ се креде, кѣ ресълтатълѣ конгресълї ачестїа ва фї маї порокосѣ декѣтѣ челе дїнаїте де елѣ, дп каре кърсе атѣта сѣпце; шї апої кїар шї кавса Папїї кѣ греѣ се ва аплана дптрѣнѣ конгресѣ знде вотѣзъ шї пѣтерї пе-католїче, каре пѣлѣ акѣм. д. е. Англіа пїчї кѣ а катадїкїтѣ с'шї дїпѣ репресжптантѣ аташатѣ ла къртеа цаналѣ; апої прїн бео-рїчеле католїче, нѣнзмаї але Італїей, чї але їнтрѣей Европе, — сѣ факѣ рѣгѣчнї пептрѣ мѣлѣтїреа Папїї де аспредї, аша, дп-кѣтѣ кїар Преасѣпчїа са о'а афлатѣ сїлїтѣ прїн провокаре а маї домолї шапїфестѣчнїле клерълї дп Франца, каре дпченѣ а се ївї шї прїн алте дѣрї католїче, ка де екс. Шгарїа. — Ва се зїкѣ, кѣ зпеле дѣрї се ворѣ дпчерка еарѣшї а спрїжїнї о кавсѣ дп контра їталїенїлорѣ лїбергадї, нѣмаї се пѓтѣ реешї еї деа-сѣпра знде фѣрѣ. —

„Монїторълѣ“ Францей апої пѣлїкѣ трактателе дела Цїрїхѣ, дїндре каре челѣ дїндре Франца шї Австріа дпкѣїетѣ дп 10 Нѣре дпчене артїкълѣлѣ 1 кѣ: се фїѣ дптре Австріа шї Франца наче етерпѣ шї прїетенїѣ, атѣтѣ дптре дпператїї кѣтѣ шї дптре по-пѓрѣ, дѣпѣ кѣм вомѣ ведѣ, дѣпѣ че се ворѣ пѣлїка шї дп Ав-стріа не кале офїчїооѣ; дп челе пѣлїкате пѣлѣ акѣм кат штїмѣ кзпрїнсклѣ лорѣ.

Італїа се тотѣ армѣзъ шї жпнїмеа конкзрѣ дп тоате пѣрїїле ла арте, ка кѣм аколо ар фї ѓменїї дп ажнѣлѣ знїї

ресвоїѣ генералѣ не тѓрте шї вїѣдѣ, аша дпкѣтѣ дѣвенїндѣ лѣ-крѣлѣ ла рекзрѣаре кїарѣ шї дп Венеціана нѣ се афлѣ жпнїме шеѣлѣ ла ватрѣ; пѓте кѣ ашпестїа пѣлїкатѣ се маї редѣкѣ кѣте не зпїї дпдерентѣ. — Італїанїї прїмешкѣ не Бзонкампанї де реѣентѣ їнтерїмалѣ шї ачеста се ашкѣ а конкїтма адѣлѣпчїї на-ціонале, прїн каре сѣ се декїаре воїеа попорѣлї дп прївїнѣа аледерїї лї.

Спанїа маї авѣ знѣ атакѣ дп партеа махрїлорѣ ла цѣр-мїї мароканї дп 30. Ноемьре, знде ачештїа асалтарѣ о мете-ресѣ дела Чехта, дївїсїзнеа Гафетѣ дпсѣ дп респїнсе сѣпт ко-манда марешалълѣ О'Донел. Спанїї авзрѣ дп торѣї шї рѣпїїї ла 120. Трѣпеле спанїоле се грѣбескѣ ла локълѣ лѣптеї шї епглезїї дпкзрїаїазъ шї ажѣтѣ не сѣптѣ тѣлѣ не махрї кѣ їнде-леїпѣ шї кѣ офїчїрей де аї лорѣ, де ачѣа „Таймсклѣ“ дпченѣ а лѣзда кзрїаїлѣ Мазрїтанїей, шї а окзрѣ komodїтатеа шї лѣпѣзѣла спанїолорѣ де асѣзїї, карїї одїнїѓрѣ тѣпка редїке кѣ салатѣ шї се лѣпта ка леїї дп амфїтеатрълѣ романѣ.—Шрма ва доведї дѣкѣ спанїолїї сѣѣ ефемїнатѣ ор дѣкѣ ле маї вате прїн вїне сѣпѣеле патрїотѣлї лорѣ Траїанѣ. —

Ла Мароко, дѣпѣ че дп партеа Алѣрїлї пѣсерѣ капѣтѣ еспедїїзней, шї дѣпѣче шї аѣ сторсѣ сатїофакцїїзне, акѣм бомбар-дарѣ франчезїї знѣ фортѣ мароканѣ лѣпгѣ орашлѣ Тѣтзанѣ, фї-їндкѣ мароканїї се дпкѣмѣтарѣ а да кѣ тѣлѣ дп фортѣ аспра-флотей францозештї, каре кавсѣ дпсѣ се шї апланѣ, кѣ педенсїреа командантълї мароканѣ.

Ла Кїна се дпченѣ еспедїїзнеа шї вр'о кѣтева реїменте фрѣнче шї порпїрѣ дптр'аколо дп аїанѣ кѣ Англіа.

Р е с п ѣ с ѣ р ї. Мартпорошѣ. Вїне е, кѣндѣ нѣ озптедї аварї ла негрѣалѣ шї хѣртїѣ; апої нѣ не пїчї знѣ обїектѣ, че се дїне де дпаїптареа ромѣнѣлї, каре се нѣ пѓтѣ фї шї о матерїѣ пѣлїкѣтѣ пептрѣ пѣлїчїтате; нѣмаї полїлодїа шї атїпѣрїле персоналї сѣ ле лѣсѣмѣ ла о парте; дпсѣ ка опїнїзнї сѣѣ пѣрерї партїкзларї се ворѣ пѣлїка орче ведї трѣмїте дп сфера пѣлїкабїлїтѣдїї. —

Орадеа маре: Ва се ешїмѣ ла лѣзїпѣ кѣ дорїндеа пѓстре, дптреавѣ еї? — Че дорїнде пѓте авѣ врезлѣ попорѣ каре се нѣ ле аїѣ шї челалалѣ токма кѣ асемеѣеа дрептѣ шї токма дп асемеѣеа тѣсѣрѣ? Чїне репрївеште прѣсте зпѣ тре-кѣтѣ лѣпгѣ, лѣпгѣ сѣѣ кїарѣ шї нѣмаї прѣсте ѣстѣ де вр'о 10 апї дпаїпте де ачеста шї вїпѣїе апої шї артерїеле вїїторїлї, се ва деоатѣдїї дп пѣпкълѣлѣ ачеста. — Аѣтопомїѣ вїсерїчѣскѣ авѣтѣ шї чїне ва кѣтеза а о атѣпта фїѣ їнтернѣ сѣѣ естернѣ дпшї ва тѣшка лімба шї о ва пѣдї кѣм н'а вїсатѣ. — Егалїтатеа де сар-чїнїї шї де фолоселе статѣлї, їнстїтѣдїї лїбералї шї вѣне, дплеспїрї дп модѣлѣ вїѣдїї, шї дп калеа спре а дпаїпта кѣлѣтра попорѣлї шї а лімбей лї матерїе, чїне нѣ ле дїне кѣ тѣлѣ де фѣрѣ? Шї чїне пї ле ва депега, дѣкѣ еле ворѣ констїтїї басеа статѣлїї пострѣ. — Е адевѣрѣ кѣ аїстокрадїа дп тѓтѣ монархїа, ва кїарѣ шї дп тѓтѣ Европа се дпкѓрдѣ а реешї еарѣшї ка олеїлѣ деа-сѣпра шї а'шї траде жарѣ ла ѓлѣшї сѣпт маскѣ де націоналїтате, дарѣ вїне шї дптревареа дѣпѣ tendїнѣеле лорѣ, кѣ знде ворѣ ешї кѣ еле? — Ної се лѣлѣмѣ потїдѣ шї сѣ не дпфортѣмѣ вїне деспре-тѓте tendїнѣеле дпкѣмѣтате, дарѣ дпсѣ се пѣшїмѣ маї кѣ адїн-склѣ дпаїпте не калеа кѣлѣрей, каре сїпгърѣ дпкоронѓзѣ фѣрїчїреа попорѣлорѣ шї а стателорѣ. — Ромѣнѣлѣ дпсѣ ворїндѣ прѣсте тотѣ а кѣпѣтатѣ мїпте, елѣ нѣ маї зѣмѣлѣ кѣ зрда н Тѣрда, пїчї се пѓте аша лесне дпшела; елѣ петѣїнденѣа дїне, кѣ пасереа чеа дпн тѣлѣ се нѣ о даї пе чеа дпн гардѣ. — Акѣм нѣ се маї сперїе де манїфестѣчнїї пїчї націонале пїчї анїнаціонале, пептрѣ кѣ нѣ се штїе кѣчерїтѣ де нїме шї се сїмте маї пѣтернїкѣ де кѣтѣ сѣптѣ тїпнїї склѣвїей де амарѣ адѣчере ашїпте токма ка ачѣеа, кѣ'шї їзвеште датїпеле, релѣеа шї лімба маї мѣлѣ де кѣтѣ вїада; — чїне нѣ креде, пѣарзѣшї кавзлѣ шї'лѣ пѣлѣ пе-пробѣ пѓвѣ, дѣкѣ а зїтатѣ де челе векї.—Дп зрмѣ: Agera ei rati fortia romanorum est.—Ачестеа тѓте ле четештїї дп їнїма ромѣнѣлї де прїн тѓте зпгїрїле, каре се рїзїмѣ дп дрептатеа гѣбернѣлї шї вїгїазъ, ка сѣ нѣ'лѣ маї пѓтѣ дпшела маї мѣлѣ нїме кѣ ворѣе гѓле, томеле шї шѣрїте де в.жптѣреле.

(Ва зрма.)

Кѣрсзрїле ла вѣрсѣ дп 6. Дечемьре к. п. стаѣ ашеа:

	Вал. авст.	Фр. кр.
Галвїнї дпгерѣтештї		5 84
Авгсвзргѣ		107 60
Акцїїїле вѣпкълї		908 —
„ кредїтїлї		207 70
Дессѣрчїнареа, облїгацїїле Ардеалїлї		— —